

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De homicidio

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](#)

a Sede vacante no ar q collegii cardinalium vacante se non fugit iurisdictio pape et atrium ar etiam posse sumi quasi si hic non vetuiss papa collegium id potuisse et sibi non habu. Jo. et alii lxxix. di nullus. q. plenius osti. de pe et re. cu et eo in fi. sibi quid dicemus succedit collegium in iurisdictione et eius exercicio nec ne dixit hos q sic saltate in his que de gran di nescitati evidenti et imminenti expedi ri oportet. p eo fac quo ad hoc decet s. de elec. vbi piculuz. q. id estia multum facit contra m uebatur autem host. his rationibus dicebat ei alia collegii hoc habet s ma et ob hys q. a. c. cuz olim et s. e. li. c. t. e. vno. tum quia sic vtuntur cardinales ar. s. de elec. vene tabilem. q. obiectio ni. ver. quod autem s. de of. or. irrefragabili. q. excessus s. fo. compe. cum cons tingat. tum q. aliq iudex non superest. s. de elec. liezi fi. in q. casu concedunt que alias non concede / rentur ut ibi et. C. de decet. l. genera / li. li. p. ff. s. his que in frau. cre. l. ait p/ tor. q. si debito rem tu quia necessitas non habet legem. q. de re iure. q. non est. tu q. non est verisimile q. filio dei placuerit atrium intellectus vt videatur gregem suum et ecclesiastica fine pastore reliquisse. q. t. p. c. l. nec ob. s. eu q. aliqui dicunt q. cardinales sunt sine capite sibi non est vero. in ob hys caput ecclie gna et aprium scilicet xpm imo illud sentire ab heresi non est longum. xxij. di. c. i. et. ij. et esset res monstruosa de off. or. qm in plerisque. nec ob. qd dicit ex sib possesse scisma scandalum et vacantes diutinaz suscitari qd id possesse esse vero si indistincte procederet. q. restinguendis ad ecclesia vltima ecclie seu rei publice qd cino puidendum est. vii. q. i. scias. auere ergo debet ne nimis laxet habens. ff. s. of. p. con. l. ne quicq. q. vbi de cto. et. q. s. plano. q. q. se pter ea ad pates cardinalis spectat vacante se delinquentes anathematizare. lxxix. di. si q. pecunia et anathema muero est epalis. xvi. q. q. c. i. et maior pena i ecclia xxij. q. ij. corripiantur. in prim. vii. si pnt maior pena imponeretur et minor. s. s. deci. ex pte. ij. Item canon dicit q. ep. cardinalis vacante se vicem metropolitani obtinent. xxij. di. in nomine domini. et expom debet. i. pape q. metropolitanus est. s. s. of. vica. sua nec aliq possit romane ecclesie metropolitanus esse. nec debemus oim querere ius expressum. multa em supplent quod patet de cele. mis.

cum marthe. q. i. et sedi optet q. saltate illa iurisdictio hys collegium qm et legat apostolus sedis q. non exprimat mortuo papa. s. de of. lega. c. ij. e. li. non enim illa duraret nisi collegium se. ap. censere. et possit dici q. cardinales hys potestatus plenitudinem habitu tunc in quaero. ec. censes que non morietur. xij. q. q. libti. ij. s. e. li. s. He p. si g. cose. ec. si vnus tunc cardinalis super esset. lxv. dis. si for te. s. de postu. gra/ t. iurisdictio vero hys in exercicio sibi modum supius dictum Quidqd cardinales de facto obvuent videtur q. vacante se non debent se intromittere nisi de priuione et his que ad priuione pertinet nisi ex grandi causa et imminenti periculo per predictam decreta. vbi piculuz. q. id est. nec obstat si minor collegia possunt q. et illud quia ob accederandaz priuione ecclie in cuius tradizione imminet piculuz sp. pale qd statui debuit. et est si. s. s. here. accusatus. q. sane dic ut in elemene roman. de elect. a. Alias scilicet etiam extra cardinatus officium b. Excommunicatio nisi qd isti excoicationis sicut superioris absolutionem sibi non reseruauit intelligatur illam ordinariis concessisse. de sen. ex. nup

mus eademq. s. nouo factimus s. fratz nostrorum filio p. d. i. Et ut dicitur malicia non inueniat successorem. et punite transgressionis exemplar retrahat alios ab offesa. ac in obliuione veritas venies non vaget incerta statuimus atque decernim ut et ipsa iniurabilis obvuentur q. similes excessus et culpe penitus similibus in postea puniant. **T**ono. iiiij.

De homicidio.

Pro humani redemptio nis gnis de summis celoz ad ima mudi descendiens. et morte tandem sibiens spalez dei filius ihesus christus ne gregez sui precio sanguinis gloriosi redemptum ascensurus post redemptionem ad patrem absq. pastore desereret

c Oblivionem. s. s. s. testi significauit q. c. alberic. **d** Similes in eq. delicto filii sunt pene. i. aut. ut fratres in sibi coll. ip. grauius autem delictum grauius iudice

Detur. xij. q. i. non afferamus pro hu mani. In tres dividit partes. In quarum p. ponit. p. hemiu. usq. ibi cum igitur Ibi ponit horrendum assensoz factum usq. ibi sacri. Ibi impunit penas multiplicez illis qd tales quenq. cristianoz inficerit mandauerint receperauerint defendenter vel occultauerint sibi facit. item vere igitur mortuus est et languores tulit f. Mor et dolores portauit. s. s. cele. mis. cum marthe circa medium. fuit enim verus homo. de sum. tri. c. i. s. s. hereti. cum christus.

g Precio. unde dicit canon. qd nos potest ampliamente quam qui animam suam posuit pro ouibus suis. xxij. q. iij. quis nos.

h Desereret. nota contra prelatos se etiam ex nulla causa absentantes qui non dimittunt vicarios et sic dimittunt gregem suum sine pastore et per hanc literam satis petunt

q. potestas petri transiit ad posteros. alias p. petru

sine pastore remansisset ecclesia quod non est vero ut si sequitur ad idem xl. di. c. i. et idem per hanc argui circa collegium cardinalium cum vacat sedes ut dixi. s. t. p. c. vno.
a Stabilitate fidei. hac debemus armari ut. xxiij. q. i. si bella in fi. rent verbo ope et exemplo. viij. q. i. qui
b Accende episcopatum et. c. se. xlviij. di. si recto.
c Immeriti humiliat se ut aug. m. ca non dicens. secundum locus tabernaculo rum traditus est mihi qui remum tenet non noueram xl. di. ante omnia in fi.
d Vigiliis. s. m. p. hemio istius libri s de off. lega. c. i.
e Debemus. ad idem s. de priuile. euz et plantare. in prim.
f Somno. lxxvi. di. fratre.
g Deo lucrificare s. e. de reguli. non solum
h Animarum. quod plus est. xij. q. i. precepimus.
i Premuniti. si i o dat canon consilium. q. nullus expectet in ultimis penitentia de pe. di. vij. c. xlvi.
k Ad dominum. po testatos igitur sunt a deo. vñ xpi. p. lati. iob. xix. nō habeb. i me p. tatem. et. can. qui resistit po testati dei ordinatio nis. resistsit. xij. q. iii. q. resistit. et. vniuersitas nō posset aliquis ratione constare in tantus eam differere. ordo seruaret. lx. xxiij. di. ad hoc
l Presertim. pro maxime
m Formidantes. probabilitate maxime. ppter qualitatem asfismorum. q. non timet mortem. si dicuntur esse delugeo dalamata.
n Prelatus. etiam epus. q. decrete. quia periculus. s. sen. ex. nō eximit illos a pena excommunicatiois.
o Mandauerit. si mandauit ergo co gratio non sit in suis simb. si i o non est. mirum si punitur.

alias securus de pe. di. i. cogitationis. mitius proceditur cu mandante in casu. q. e. li. de sen. ex. quicunq. ubi mandans et reuocas re integra pena euadit. h. at puto q. etiam si reuocauerit re integra pena incurrit. cu ex solo mandato iam p. ligatus esset. et ad h. facit quod statim sequitur p. Receptauerit. tenens receptatores ut aggressores

c. 8 hys qui la. eo. l. i. q. ii. pessimi enim sunt receptatores si ne quib. delinq. diu late non potest. ff. de excep. l. i.

q Excommunicatio mis. ex q. papa non reseruauit absolutum. nem putat q. ordina tias possit absoluere. s. de sen. ex. nup ad h. s. t. p. c. vno
r Libere. etiam illo no vocato si possideret. s. e. li. de pre ben. licet. ii.

P Relatis sine pena irregulari tatis possunt clericis de suis malefactoribus. queruntur etiam mandauerit. quaque mors ex hoc forsitan non sequatur. aut eos receptauerit uel defederit seu occultauerit. excusis et depositonis a dignitate honore et ordine officio et beneficio incurrit sententias ipsos factos et illa libere alios p. illos ad quos eorum collatop. tinet seruat. Sit etiam cum suis bonis mundanis omnibus tanquam christiane religionis emulus a toto christiano populo perpetuo duivulatus et postquam probabiliter ostiterit argumentis aliquem scelus talis execrabilis commissione nullatenet. alia excusis uel depositois seu diffidationis aduersus eum sententia requiratur.

t Laicis. si enim clerico vel ecclesiastica persona eorum iudicetur habens locum penas. s. fo. ope. si diligenter.

v Seculari. poterat etiam conqueri contumaciam ecclesiastico iudice. s. de fo. ope. euz. fit. die ut ibi

x Engendam. licet iniuriam passus rancorem dimittere teneat. non tam emendam. s. di. si quis contristat. de h. xxiij. q. iii. si quis qui

Caj. q. i. p. 107. f. 107

y Provvidet. pruidet g. iudex in futuris. sicut et in scru tutibus. ff. si sui. v. e. l. eg. et. l. h. sic et in aliamentis. ff. s. lib. agno. l. si quis.

ipius curaz h. petro apostolo ut sue stabilitate fidei ceteros in christiana religione firmaret. eorumque mentes ad salutis opus sue accederet deuotonis ardore omisit. vñ nos eiusdez apostoli effecti dispensante domino. licet immeriti successores et ipi redemptoris locuz in triis quaque in dignae tenetes circa gregis eiusdez custodiaz sollicitis excitati vigiliis et animarum saluti iugis attentione cogitatōis intēdē. s. b. mouēdo noxia et agendo p. futura debemus. ut excusso a nobis negligēt. s. fōno nostri quod cordis oculis diligentia sedula vigiliantibus. aias deo lucrificare sua nobis coopante gratia valeamus. **Cum** igitur illi qui sic horreda inhumanitate detestandorum se uicia morte faciunt aliorū. ut ipsos faciat per affilios occidi nō solū corporū s. morte p. curēt etiā. aias nō eos exuberās grādū in preuenientia ut sint armis. spūalib. p. muniti. ac omnis p. tas tribuat a dō ad iusticiā rectūq. iudiciū exercēdū. **N**os tāto piculo volentes occurtere aīaz et tā nepharial p. sumptōnes ecclesiastice aimadūsionis mucrone ferire. ut metus pena metuīmoi p. sumptōis existat. p. sertim cum nonnulli. ma.

Donifa. octauus
Relatis vel clericis quibuscumque q. d laicis suis malefactoribus querebas penes seculare iudice deponentes petunt emendaz fibi fieri et p. uideri ne

·q alimēt et circa futuras expēsas. s. de p̄cūt. audītis.
m si. ubi de h. et. s. de sepul. in nrāflz dicat lex q̄ tradit⁹
futuri t̄pis nō spectat ad iudicem. ff. de vſur. l. i. q̄ if illis
em locū habz; in vſuris que sunt odiose. uel non spectat
ita q̄ statim dē exactioſ b̄t p̄uidet statuēdo penas
cōmandoſ uel penā malefactorib⁹ ip̄onēdo. a ſic met⁹
pene erit meta p̄r
ſūptiomis et clericis
rū p̄uiſio ſ. e. pri.
a **P**rotestādo. ex
preſſe. no. requiri ſ
exprefſum. vbi non
ſufficit tacitum. ad
idez. ſ. e. li. de elec.
nullus. et. c. indem/
mitatib⁹. in prim. et
caute facit clericus
ſi de hac preſtatio
ne conſci faciat pub
licam ſcripturaz. ad
idem. ſ. de ſimo. ex
diligēti in fi. & cle.
ex. mi. p̄poſuit. a q̄
no. de offi. dele. cuſ
in iure.

b **T**rogari. in ca
ſu quo non debebat
tur interrogari habe
bam casum. ſ. e. po
ſtulaſti.

c **J**uſticia. idem ſi
otra iuſticiaz cū cle
ricus non fuerit in
culpa et abſit ut ea
que propter bonuz
et licituz facim⁹. z.
xxij. q. v. de occidē
dis. et facit q̄b̄ dixi
· ſ. ne cler. vel mo
· c. vi. q̄b̄ ſimiſ mo
do p̄uidit prelatis
temporalem iurisdi
ctionem habentib⁹
nec obſtat. ſ. c. p̄p
vt ibi dip.

d **C**aliter. ſcilicet
cum exp̄ſſa p̄tēſtati
one vt dīctuſ est. ſ.

e **M**ateria. b̄ idē dicebat in p̄dicto canone. xxij. q. v.
Tvnū ſolū. i. ſi. nat no. p̄ mino. et host. ſ. e. t. ad au
ſ qui. det mis dientia. et exp̄ſſi p̄ hoſ. e. t. petr⁹
ſ Erpſſe. p̄ hoc vidēbat nō teneri q̄ pl⁹ ē exp̄ſſe con
tradicere q̄ minime ſentire. ſ. de bap. et ei⁹ effe. mai
res. h̄i non p̄ſentiens irregularitatē nō incurrit ergo
multoſius exprefſe contradicens.

f **M**ulatarius. iſte etiā tenet. q̄b̄ dic ut no. ſ. de ſe. ex
g **C**ulpa. iſteud est regulare q̄b̄ culpa p̄. mulieres
cessit quis teneat de caſu. q̄b̄ dic ut plene no. ſ. e. t. ſi di
ſnum. ſicut et q̄b̄ culpa p̄cedit non excusat metus. ff. q̄b̄
me. cā. l. ſi mulier. fallit in mēmōmo ſ. de ſpō. venies. ij
h **C**ogitare. ſ. e. de cetero. n. c. ſtinebaſ. ff. ad le. acq
Dilia. l. qui occiderit. ſi in hac ſuari p̄cipit lat. ocl
Suraz. p̄mo innouat et obſ
tū vſaq ad v. et q̄. ibi p̄cipit dñis et vniuerſitatiſ ter/
raz ne p̄mittat alienigenas in t̄ris ſuis oducē domos
ad exercēdo fen⁹ vel oductas habē. et q̄ aliquis eis ad

hoc domos nō locet vſaq ad v. qui vero. vbi imponit pe
nam clericis ſtrataſcētibus vſaq ad v. cetez. vbi impo
nit penā laicis et b̄ facit vſaq in fi.
cedimē. ff. & b̄q̄s q̄
k **V**oraginē. lex dīc vſuraz. dul/
m frau. cre. l. ait p
rat aias ſi ip̄oz. q̄. p
hibite ſunt vſure in
nouo et veteritate
mento et iure cano
nico xiiii. q. iij. l. iij
p totū. ſ. e. p totuz
et forte hodie iur ci
uili ſm ea que no. ſ
· e. quia in omnibus
m. Facultates. ſol/
uentiū. ſ. e. t. q̄nto
n **C**onſtōnez. ſ. e.
ti. quia in oib⁹ que
prohibet vſurarios
manifestos ad omu
nionē altaris admis
ti precipit oblatōes
eorum non recipi. et
in morte illis dene/
gat ecclesiasticaſ ſe
pulturam et clericos
contraſacientes pu
nit. et. ſ. ſepul. eos
in clemen.

o **M**aledictionis.
id est pene eterne. q̄
p mō:li tñm debet.
xiiij. q. iij. deus q̄n
p. **D**uo. i. quanto.
q **E**o. i. rāto. ſic ſ
8. ſt. cū M. m p̄n.
r **A**dmetut. nota
q tollenda est occa
ſio delinquendi. ff.
de vſu. l. equissimuz
et vtiliſ ſlurieſ pa
mis tollitur. et cetera
· v. q. v. non omnis
ad idez. ſ. de coha
cle. et muli. c. i.
ſ **C**ollegiuz. dēm
a colligēdo. et hoc
· ſ. de elec. c. i. de er
cell. ſ. pla. dilecta. ff.

q cuiusq̄ vniuer. l. i. ſ. i. et. ſ. quibus.
t **A**lienigenas. b̄ ergo ɔſtō non extendit ad indige
nas et tamen illi ſunt alias peris vſurarioſ ſumēdi et
potuit eſſe ratio q̄ mai⁹ ſcandalū ſt in alienigena vſu
ras exercēto q̄ in indigena et minus scandalū in expulſi
one illius q̄ iſtius. et magis conſueverunt vereri iter ſu
os exercēre fenus q̄ inter extraneos. et ideo fuit magis
prouidendum ſet dato q̄ iſte alienigena eſſent ciues vel i
cole locum habet hec conſtitutio in eis et hoc forte volu
it repetitio verbī et alios nō oriundos. vt dicamus alie
nigenas etiam ſi ſint ciues. vel incole et alios et cetera. q̄
ciues vel incole non ſunt ſi ſi ſunt autem de ciuitate dici
tur is qui ibi vel in vico ciuitatis illi⁹ ortus eſt. ff. ad mu
nic. l. q̄ ex vico. vel etiā ſi pater eius in de origine duxit
· C. e. t. l. aſſumptio. ſ. filius. et. C. l. p. de munici. et ori
gi. l. i. et. l. filios. Que autem diſſerentia ſit inter ciuem
municipem. accolam. aduenam. et incolam. no. ff. ad mu
nic. l. i. et C. de incolis. l. ciues. ſi. p̄